

Lucie Poskočilová: Hudební etnografie kreativního kolektivu *sdfs*

Posudek vedoucího bakalářské práce

Bakalářská práce Lucie Poskočilové je výsledkem ročního hudebně-etnografického zkoumání „kreativního kolektivu *sdfs*“, pražské promotérské skupiny zabývající se pořádáním festivalů a koncertů v oblasti tzv. psychedelické a experimentální hudby na principu „do it yourself“ a mimo hlavní proud většinové hudební produkce. Jedná se o text náležející uplatněním etnografické metody primárně do oblasti etnomuzikologie, který ale zasahuje také do studií populární hudby a zvuku a do oblasti teorie. Nedílnou součástí práce na tématu se stalo studium konkrétních i obecných teoretických textů z různých oborů, které autorka tvořivě vytěžila. Výsledný text tak přesahuje pouhý souhrn získaných terénních dat, ale nabízí zároveň jejich přesvědčivou interpretaci.

V úvodu se autorka vypořádává nejprve s objasněním vlastní insiderské pozice a jejími implikacemi pro výzkum a psaní samotného textu. Dosáhnout maximální možné míry kritické distance vůči důvěrně známému prostředí není v takovém případě snadné. Autorce se to ale podařilo a už to samo představuje značný, nejen intelektuální výkon. Následující oddíl úvodu dokazuje široké interdisciplinární ukotvení autorčiny četby. Za klíčové považují především zapojení (1) již klasické etnografie IRCAMu Georginy Born (1995) jako vzoru pro vlastní etnografickou práci a (2) zapojení teoretického textu Susan Buck-Morris (1992) interpretujícího slavný Benjaminův esej o uměleckém díle jako východiska pro pozdější argumentaci o politice hudební intenzity ve čtvrté kapitole.

V první kapitole autorka představuje čtyři emická východiska činnosti *sdfs*, koncepty „komunity“, „události“, „do it yourself“ a „dočasné autonomní zóny“. Při čtení sledujeme vlastní autorčina pozorování střídající se s výpověďmi dalších aktérů (získaných vlastními rozhovory a z rozhlasu), případně citáty psaných materiálů z internetu či „ideologické literatury“ kolektivu. Autorce se zde daří docilovat na jedné straně přehledného představení hlavních obecných východisek kolektivu, na druhé straně ale data nijak neznásilňuje a nepokouší se na této úrovni o předčasnou interpretaci; pouze si pro ni připravuje půdu.

Ve druhé kapitole postupuje autorka k představení konkrétní činnosti kolektivu, zejména pořádání pravidelných festivalů Ruins of Intolerance a Psy High, ale i jednorázových festivalů a koncertů. Tato kapitola těží z různých zdrojů: osobní zkušenosti, výpovědí aktérů, písemných a fotografických materiálů kolektivu přístupných online apod. V případě hlavních festivalů je čtenáři podána jednak charakteristika jejich hlavních znaků a jednak jejich historický vývoj a postupné proměny. Poslední ročník Ruins of Intolerance je popsán podrobněji formou etnografického pozorování. Průběžně jsou zdůrazňovány spojitosti z výchozími koncepty představenými v první kapitole a dílčí závěry jsou pečlivě shrnovány.

Následující třetí a čtvrtá kapitola tvoří jeden celek vedoucí k hlavní autorčině argumentaci o politice hudební intenzity. Třetí kapitola je detailní etnografickou momentkou jednoho koncertu pořádaného kolektivem *sdfs*, v níž autorka podrobně popisuje prostor a publikum události, průběh

vystoupení a nakonec hudební zvuk vystupujících hudebníků. Nedílnou součástí této kapitoly je příložené DVD s video ukázkami z koncertu, na jehož konkrétní pasáže autorka v textu přímo odkazuje. Je třeba zde ocenit autorčin pozorovací talent a schopnost popisu a analýzy hudebního zvuku na základě výhradně sluchové zkušenosti, dále schopnost insiderské sebereflexe a – jistě i díky tomu – přehlednost výsledného textu.

Čtvrtá kapitola přináší syntézu dosavadních poznatků. Na základě rozhovorů s aktéry autorka identifikuje koncept „hudební intenzity“ jako stěžejní kritérium hudebního zvuku na akcích *sdfs*. Nejprve objasní význam tohoto pojmu pro členy kolektivu. Ukazuje se, že nejde primárně o akustickou hlasitost, ale o intenzitu v širším smyslu. Právě zde se odhaluje v úvodu avizovaná intelektuální sofistikovanost aktérů, kteří se odvolávají na Benjaminův text o uměleckém díle a otupení smyslového vnímání člověka v modernitě. Jsme zde svědky zajímavého momentu, kdy zkoumaný subjekt sám sofistikovaně teoretizuje a výzkumník se dostává do nelehké pozice, v níž jako by neměl co dodat, jako by nezbýval prostor pro další perspektivu. Naštěstí je autorka s použitím interpretace Benjaminova textu od Susan Buck-Morrs, který aktéři naznali, schopna jít ještě o krok dále a to, co protagonisté formulovali pouze intuitivně, lépe uchopit. Na základě textu Buck-Morrs a v souladu s výpověďmi aktérů a vlastním pozorováním tak interpretovala hudební intenzitu v událostech *sdfs* nejen jako prostředek opětovného zcitlivění smyslového aparátu anestetizovaného kapitalistickou konzumní zábavou, ale také jako politický prostředek a koncert/událost jako angažovaný politický akt. Hlavní přínos této interpretace spatřuji v tom, že navzdory kolektivem proklamované apolitičnosti v konvenčním slova smyslu (tedy na verbální a proklamativní úrovni) tak autorka činnost *sdfs* identifikuje jako politicky angažovanou a to na úrovni výsostně estetického parametru jeho hudebních produkcí – hudební intenzity.

V závěru autorka úspěšně integruje a shrnuje dosavadní argumenty. Následuje seznam literatury, online zdrojů a provedených rozhovorů. K práci jsou připojeny vysoce informativní obrazové a textové přílohy a DVD s video ukázkou zmíněného koncertu.

Jakkoliv považuji základní prezentované argumenty za zcela přesvědčivé, vnímám stále výzkumný potenciál jednak v detailnější analýze a interpretaci pravidelných festivalů a jednak v rozšíření sítě informantů například směrem k běžným návštěvníkům událostí. To jsou však spíše podněty k dalšímu výzkumu.

Práce je přesvědčivě napsaná, přehledně strukturovaná, srozumitelně zformulovaná.

Ze všech výše uvedených důvodů práci **doporučuji k obhajobě** a navrhuji hodnotit **výborně**.

V Praze 14. 8. 2015

Vít Zdrálek